

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Responsiones Scriptæ A Philippo Melanthere Ad Impios Articulos Bauaricæ Inquisitionis

Melanchthon, Philipp

Vvitebergæ

VD16 M 4171

VII. An credant, sancta οικουμ[...]ικα Concilia in causis Fidei, quorum sententiæ postea ab uniursa Ecclesia receptæ sunt, errasse? Et an liceat decreta eorum rursus in dubium uocare?

urn:nbn:de:hbz:466:1-36288

errores. Hos confugientes ad misericordiam, & deplorantes ignorantiam suam, fuisse membra Catholicae Ecclesiae, non negamus, ut etiam sub impijs Pontificibus & Phariseis scintilla uerae doctrinae in Nicodemo, Phariseo & alijs multis similibus fuit, qui dociles erant, & ueritatem querebant. Si qui nunc tales sunt exorta luce Euangelij, qui tamen infirmi sunt, hos hortamur, ut discant doctrinam patefactam, & uincant infirmitatem suam, nec suo exemplo stabiliant Idolorum cultus & errores, iuxta dictum: Fugite Idola.

V II.

An credant, sancta ὀικουμένη Concilia in causis Fidei, quorum sententiae postea ab uniuersa Ecclesia receptae sunt, errasse? Et an liceat decreta eorum rursus in dubium vocare?

Respondeo de secunda parte.

SI quid ulla Synodus decreuit contra mandata diuina, seu contra articulos Fidei, necesse est illud decretum taxare. Vt cum proxima Tridentina

Œntina Synodus decretum fecit: Hominem semper
debere dubitare, an sit in gratia.

Huic impio decreto necesse est aduersari.
Tollit enim articulum: Credo remissionem pecca-
torum, & doctrinam de hoc articulo in scriptis
Propheticis & Apostolicis expressè traditam, ut in
hoc dicto: Iustificati fide pacem habemus. Confir-
mate sunt in Synodis inuocatio hominum mortuo-
rum, satisfactiones & indulgentiæ, & adoratio
panis in circumgestatione. Item, Prohibitio coniu-
gij. His manifestis erroribus contradici necesse est:
Constat enim Synodos non condere nec abolere ar-
ticulos Fidei, nec posse abolere ullum mandatum
Dei. Semper igitur tenenda est Regula: Si quis ali-
ud Euangelium docet. Anathema sit. Hæc de se-
cunda parte huius articuli satis sit dixisse. Sciunt
enim omnes sani, hanc nostram responsionem ue-
ram & firmam esse.

In priore parte Articuli mirifica sunt præ-
stigia. Interrogamur in genere, An sanctæ Synodi
Œcumenicæ ac receptæ errauerint? Hac generali
interrogatione odia contra nos accendere student,
quòd uideamur omnes Synodos & omnia acta in
Synodis reprehendere. Nos uerò palàm fatemur,
oportere in Ecclesia iudicia esse, & adfirmamus
multas pias Synodos fuisse, & profuisse Ecclesiæ,
& maximè optamus nunc in his disidijs rectè con-
stitui,

fitui iudicium Ecclesie. Sed hoc quoque dicimus, Eu-
angelium prolatum ex sinu eterni Patris, & legem
Dei, qua uniuersam rationalem creaturam sibi ob-
ligatam esse uoluit, non posse ab ulla Synodo muta-
ri aut aboleri, iuxta dictum: Verbum Domini manet
in eternum. Dicimus etiam, Synodos in dijudicatione
dogmatum non habere potestatem Regiam seu pratoriam.
Cum ad politica iudicia adfertur dubitatio de lege
aliqua, Rex aut Prator dubia uerba legis humane
interpretatur, & circumstantiam determinat. Hec in-
terpretatio & determinatio ualet propter autori-
tatem regiam seu pratoriam, & parere necesse est, quia
Deus hac autoritate Magistratum armauit. Sed his
politicis iudicijs dissimilia sunt iudicia Ecclesie de
doctrina. Cum est controuersia allata τ̄ π̄ του νομ̄
διαφοιας ad synodum, & pia Synodus pronunciat quam
interpretationem amplectatur, ualet sententia, non
propter autoritatem ordinis, sed propter uerbum
Dei, de quo p̄i suam confessionem alijs ostendunt,
& ex fontibus ipsis docent, hanc esse perpetuam
scripturę Prophetice & Apostolicę sententiam &
non aliam. Narrant etiam unde acceperint suam
sententiam. Ut cum Anabaptiste contendunt, pios
non debere uti defensione iudiciorum, quia dictum
sit: Si quis eripuerit tibi tunicam, relinque ei &
pallium. Synodus pronunciat, hic non prohiberi
nec damnari iudicia, nec petitionem defensionis in
iudi-

iudi-

iudicio, quia alibi expressè & sepe comprobatus est ordo politicus, & ex fontibus ostendit discrimen iusticiæ Spiritus seu aternæ, & ordinis politici. Ita Synodi sententia est confessio pij coetus, quæ est uera, & ualet propter fontes, necesse est enim Fidem niti uerbo Dei. Sed tamen Ecclesia audienda est, quæ docet nos de fontibus, iuxta dictum: Nisi arassetis uitula mea non inuenissetis. Et quia aliquæ Synodi lapsæ sunt, & omnibus temporibus homines labi possunt, ideò decreta Synodorum ad normam, id est, ad legem Dei & ad articulos Fidei conferenda sunt.

Fuit frequentissima Synodus Syrmienfis, ubi mutatum est uocabulum in Symbolo ὁμοῶσιον, & supposita uox ὁμοιοιον. Hanc perniciosam mutationem rursus emendauerunt sancti propter testimonia Prophetica & Apostolica, non deterriti Synodi frequentia. Ut autem antea diximus, nos amplecti Symbola, Apostolicum, Nicenum & Athanasianum: Ita expressè adfirmamus, nos amplecti omnium Synodorum decreta, cum his Symbolis congruentia, ut congruit Antiochena Synodus, quæ damnauit Samosatenum, & antecessit Nicenam annis 60. Ibi cum conuenissent multi, qui discipulos Apostolorum audierant, non addiderunt nouam interpretationem, sicut ambigua legi Rex aut Prætor addit nouam determinationem. Sed testati sunt,
à Iohan

à Iohanne hanc sententiam traditam esse, quòd λόγος
⁊ ibi significet λόγος ὑφιστάμενος. Et pro-
tulerunt dicta de Filio ante assumptionem huma-
næ nature. Item dicta de eius omnipotentia: Ego
uitam eternam do eis. Quæ enim esset audacia de
re tanta nouam interpretationem gignere, ⁊ ad-
dere Deo coeternum filium, nisi antea doctrina de
filio testimonijs Prophetarum ⁊ Apostolorum
tradita esset? Decentur ergò ⁊ confirmantur pij
talibus testimonijs, iuxta dictum: Et tu conuersus
confirma fratres tuos.

Secunda est Nicena Synodus, quæ rursus
testata est, hanc doctrinam propagatam esse ab
Apostolis, ⁊ protulit dicta Prophetica ⁊ Apo-
stolica.

Eadem Synodus fecit decretum contra No-
natianos, ⁊ iussit recipi lapsos redeuntes ad pœni-
tentiam. Hæc quoq; Synodus tantum testis fuit de
doctrina antea tradita. Quomodo enim auderent
homines lapsis promittere reconciliationem, nisi
uoluntas Dei expressa esset in scriptis Prophetiis
⁊ Apostolicis? Allegabantur etiam Exempla
superiorum temporum: Receptus est Petrus. Io-
hannes adolescentem qui se adiunxerat latronibus
recepit. Paulus recepit Corinthium incestum.

Congruunt cum Symbolis ⁊ Constantinopolitana
Synodus, quæ à Theodosio seniore indicta fuit, ⁊
C deinde

deinde Theodosij secundi tempore Synodus Ephesia
na prior. Item Martiani tempore Chalcedonensis, in
quibus doctrina de duabus naturis in Filio recitata
est, quæ cum Symbolis congruit.

Fuit & pia Synodus Gangrensis contra super-
stitiones Monachorum congregata, qui damnabant
coniugia, & prohibebant quosdam cibos, & relicta
communi congregatione in administratione Sacra-
mentorum seorsum conueniebant, quia nolebant in-
teresse ministerijs Pastorum, qui erant mariti. De-
niq; scimus fuisse multas pias Synodos & utiles Ec-
clesia, & Deo gratias agimus, quod subinde aliquas
Synodos rexit ad emendationem errorum.

Sed fuerunt aliæ congregationes, quarum eti-
am fuit magna frequentia, in quibus facta sunt de-
creta contraria Symbolis, ut in Syrmio & Arimino
tēpore Cōstantij, ubi decretum est, ut pro ὁμοῶσιον
deinceps legeretur ὁμοιον, quod partes dissentientes
uiderentur hoc cothurno coniungi posse. Id gratum
fuit Imperatori Constantio. Theodosij Secundi
tempore, de controuersia Eutychis frequentissima
Synodus conuenit in urbe Epheso fuitq; ea Synodus
post priorem Ephesinam altera, ubi Eutychis error
stabilitus est à factione Antiocheni Episcopi, & se-
nex Flavianus Byzantij Episcopus uerberibus ex
confessu expulsus, qui ita percussus est, ut post tri-
duum extinctus sit. Hæc Synodus propter erroris
confir-

confirmationem & propter Latrocinia nominatur
ΛΗΣΙΚΗ. Talia exempla ostendunt posse errare
Synodos, & decreta earum conferenda esse ad nor-
mam, quæ nequaquam est ambigua aut mutabilis,
uidelicet ad scripta Prophetica & Apostolica, &
Symbola. Ideò Synodorum decreta cum hac norma
pugnantia taxare necesse est, Quale est Synodi
Constantiensis decretum, quod unam partem cœnæ
Domini populo adimit. Sic & de cæteris impijs de-
cretis, qualia multa in proxima Synodo Tridenti-
na facta sunt, iudicandum est. Hæc de Synodis hoc
loco breuiter respondeo.

VIII.

*An credant in sancta Catholica Ec-
clesia septem Sacramenta esse, Et,
an credant ea esse efficacia &
certa signa gratiæ?*

Respondeo.

NEgo esse septem illa, quæ Papistæ numerāt.
Nam ritus Papisticus unctionis, qui nunc
in usu est, est manifesta impietas. Consecra-
tiones olei, quæ nunc fiunt, sunt similes Magicis.
Additur item Inuocatio hominum mortuorum.
Hæc expressè damnamus. Falso autem citantur ex-
empla

C 2 empla